

Oljefondet nesten

Vil kombinere med forbud mot eiendomsskatt

FINANS: Gi hver kommune 100.000 kroner pr. innbygger fra Oljefondet, foreslår investeringsdirektør Odd Hellem i Fondsfinans.

JONE FRAFJORD
jone.frafjord@finansavisen.no

Statens pensjonsfond utland – SPU, eller Oljefondet – var på rundt 8.500 milliarder kroner ved årsskiftet, svarende til 1,6 millioner kroner pr. nordmann.

– Det er rimelig å anta at nordmenn har hatt det i bakhodet når

de har tatt opp boliggjeld, sier Odd Hellem, investeringsdirektør i Fondsfinans Kapitalforvaltning.

Dermed har det indirekte bidratt til å drive opp boligprisene og norske husholdningers gjeld, mener han.

– Formuessituasjonen i Norge

er en svært rik stat, og forgjeldede kommuner og husholdninger.

Nye tilførsler

For enkelte utenlandske regjeringer kan SPU være et for stort bytte til å overse, frykter Hellem.

– Med oljepris på 70 dollar fatet vil fondet igjen få tilførsler, i hvert fall i fem–seks år, sier han.

«Etter hvert kan fondet bli nesten usmakelig stort,» skriver Fondsfinans i sin årlige rapport om markedene og økonomien det kommende året.

«Som nasjon bør vi i vurderingen av nivået på SPU regne med at andre land kan ha lyst til å beskatte (eller konfiskere) de midlene som eies av SPU, dersom fondet blir særlig større. For noen stater/regimer kan utfordringen bare være å finne på gode nok påskudd til å overta SPU's verdier».

Til kommunene

Overfor Finansavisen kommer Hellem med et konkret forslag, som ikke er med i Fondsfinans-rapporten:

– **Hver kommune kunne**

over noen år fått 100.000 kroner pr. innbygger, med krav om at pengene skal brukes til å betale ned gjeld. Det er den mest demokratiske måten å gjøre det på, sier han til Finansavisen.

– Samtidig kunne det kommet forbud mot eiendomsskatt.

Forslaget ville slanket Oljefondet med «bare» drøye 500 milliarder kroner.

Skatt

– *Hvor risikerer Oljefondet å få midler konfiskert?*

usmakelig stort

Venter noe magert 2018

Fondsfinans venter høy oljepris, sterk verdensøkonomi og sterkere Oslo Børs enn verdensindeks i 2018, men likevel «noe mager» avkastning.

I hovedscenariot til Fondsfinans Kapitalforvaltning legger forvalterne til grunn en god vekst i verdensøkonomien – mellom 3,5 og 3,8 prosent – og en oljepris mellom 55 og 70 dollar fatet.

Det vil imidlertid ikke være nok til å gi mer enn en «noe mager» avkastning på mellom 0 og 10 prosent i år i fondsindeksen, spår Odd Hellem og kolleger.

Trussel i renteoppgang

En antatt sterkere krone og høyere lønnsvekst vil svekke bedriftenes konkurransevne.

Høyere renter øker avkastningskravet for investeringer i aksjer.

– Det er ikke usannsynlig at lange renter etter hvert stiger med 1 prosentpoeng, men antagelig ikke i år. Renteoppgangen vil være en trussel for aksjemarkedet, sier Hellem.

Utsikter til stigende renter fikk Fondsfinans til å satse på Storebrand i fjor, noe som bidro til meravkastning i forvaltningsselskapets fond.

Målt ved historisk P/E er det norske aksjemarkedet relativt dyrt, mener Fondsfinans, som tror børsen stiger mindre kraftig enn hva overskuddene kommer til å gjøre.

En noe mager avkastning på mellom 0 og 10 prosent kan fort være bedre enn utviklingen i verdensindeksen, mener Fondsfinans, takket være oljeprisen.

– Investorene har ikke tatt fullt inn over seg at oljeprisen har steget, sier Hellem.

DNB automatiserer

Fondsfinans tror automatisering, miljø og demografi er blant de viktigste driverne fremover.

– I 2017 var fire av de ti hendelsene amerikanerne frykter mest, naturhendelser. 2016 var det ingen, sier forvalter Tor Thorsen.

– Bedriftene må følge med på hva som skjer, eller så blir de som Kodak, og glemt. Derfor holder vi oss unna Exxon, fordi de tar ikke innover seg endringene.

Forvalter Arne Simensen fremhever DNB, som tar i bruk en helautomatisk lånesøknadsprosess.

– DNB har 1.200 ansatte som kan gi lån. Noen lånesøknader vil fortsatt være for kompliserte til at de kan automatiseres. Banken kan frigjøre flere hundre ansatte som kan gjøre noe annet, for eksempel selge forsikringsprodukter, sier han.

Ifølge McKinsey kan halvparten av alle arbeidsoppgaver automatiseres, selv om det er få yrker som automatiseres helt bort.

– Automatisering, miljø, og demografi gir muligheter for høyere økonomisk vekst, sier Simensen.

INNVENDINGER MOT DET SPESIFIKKE FORSLAGET: Sigbjørn Gjelsvik, finanspolitisk talsmann i Senterpartiet. FOTO: NTB SCANPIX

Sp: – En kjerne som er interessant

– Det er ikke et forslag vi støtter, men det er en kjerne i det som er interessant, sier Sigbjørn Gjelsvik i Senterpartiet om Odd Hellems forslag.

– Vi vil styrke kommuneøkonomien etter de systemene vi har, sier Sigbjørn Gjelsvik, finanspolitisk talsmann i Senterpartiet.

– Det som er viktig, er at kommunene blir styrket gjennom et forbedret inntektsystem. Forslaget til Odd Hellem vil fremfor alt tjene kommuner med mange innbyggere. 100.000 pr. innbygger vil gi 60 milliarder

kroner til Oslo og en forsvinnende liten del til mindre kommuner.

– Men like mye pr. innbygger?

– Vi har et inntektssystem for kommunene som har flere kriterier enn bare innbyggertall.

Gjelsvik ser også for seg at Statens pensjonsfond utland kan brukes til infrastrukturinvesteringer i Norge, og at mer av forvaltningen skjer i Norge.

– **Jeg vil ikke støtte dette konkrete forslaget, men det som ligger under det er helt riktig, sier Gjelsvik.**

Finansdepartementet hadde torsdag ikke anledning til å kommentere forslaget.

HSBC-topp tviler på yuan-dominans

TROR PÅ DOLLAREN: Mark Tucker begynte som styreleder i HSBC i oktober. FOTO: BLOOMBERG

Den amerikanske dollaren kommer ikke til å bli erstattet av den kinesiske yuanen som verdens største reservevaluta med det første, skal man tro HSBCs nye styreleder, Mark Tucker.

– **Jeg tror ikke dollarens posisjon nå er noe som helst annet enn dominant, har Tucker uttalt til Bloomberg i forbindelse med World Economic Forum i Davos.**

– Det må noe katastrofalt til – og vi har vært gjennom noen ganske betydelige hendelser i det siste – for at det skal endre seg, sier Tucker. **FA/BLOOMBERG**

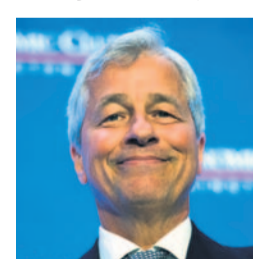
AKTIVITETEN NED: I Storbritannia. FOTO: BLOOMBERG

Britiske lån på femårig bunn

Antallet boliglån utstedt av britiske banker har sunket til det laveste nivået på nesten fem år, melder BBC News og viser til tall fra bransjeforeningen UK Finance.

36.115 boliglån ble godkjent i desember, justert for sesong. Det er det laveste nivået siden april 2013. Lånene som ble godkjent i desember, utgjorde totalt 7,02 milliarder pund. Det er det laveste beløpet siden september 2016. I november høynet Bank of England styringsrenten til 0,5 prosent. Det var sentralbankens første renteheving siden juli 2007. **FA**

JP Morgan med ny Brexit-advarsel

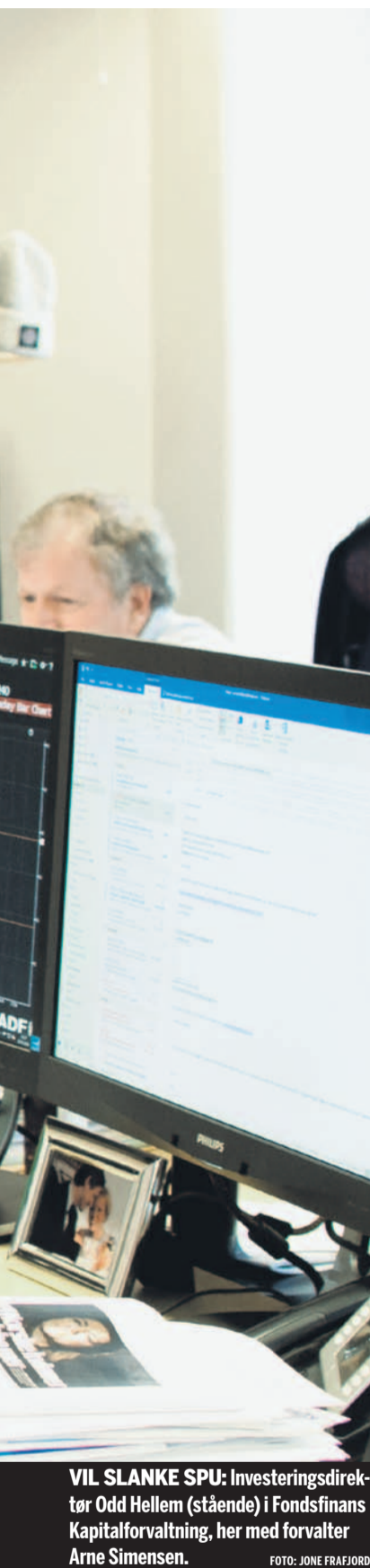

KAN KUTTE FJERDEDEL: JP Morgan og toppsjef Jamie Dimon. FOTO: NTB SCANPIX

JP Morgan-sjef Jamie Dimon sier til BBC News at storbanken kan redusere sin britiske arbeidsstyrke på 16.000 med mer enn en fjerdedel dersom Brexit leder til avvik fra dagens finansielle vilkår.

Dimon tror også at større endringer vil kunne skade Londons rolle som finansielt sentrum.

Før Brexit-avstemningen i juni 2016 varslet JP Morgan at de kunne komme til å kutte 4.000 stillinger dersom britene stemte ja til EU-exit. Siden har storbanken revidert det estimatet ned til mellom 500 og 1.000, men nå understreker den altså at antallet fortsatt kan bikke 4.000.

VIL SLANKE SPU: Investeringsdirektør Odd Hellem (stående) i Fondsfinans Kapitalforvaltning, her med forvalter Arne Simensen. FOTO: JONE FRAFJORD

– I vestlige land vil det typisk skje gjennom skattlegging, sier Hellem.

– Oljefondet har kjøpt statsobligasjoner i Russland. I en gitt situasjon kan det være de går tapt.

Skattlegging av eiendom eller av utbytter kan være måter å beslaglegge midler på, supplerer forvalter Arne Simensen.

– Det verste scenarioet er hvis verden sier at vi har tjent oss rike på forurensing, sier Hellem.